

Ислом гиёхвандликка қарши

19:51 / 22.04.2017 4858

Бугунги кунда инсонни ақлини оладиган, унинг хотирасини заифлаштирадиган, турли касалликлар: асаб касаллиги, ошқозон, ўпка касаллиги, нафас йўлини сиқувчи, фикр ва зеҳн ўткирлигини сустлаштирувчи, аъзоларда қаттиқ оғриқ пайдо қилувчи, таомга иштаҳани сустлаштирувчи, инсонни оздирраб юборувчи, жинсий заифликка сабаб бўлувчи, қон томир ва тана аъзоларини уюшиб қолиши, рак касали, иродасизлик, дангасаликни келириб чиқарувчи ва яна бошқа санаб бўлмас турли касалликларга сабаб бўлувчи, шариатимизда гуноҳи кабиралардан саналган иллат, аср вабоси – гиёхвандалик ва маст қилувчи нарсалар ҳақида кўп сухбатлар қиляпмиз.

Ҳа, бугун гиёхвандалик ва маст қилувчи нарсаларнинг заарлари ҳаммамизга ойдек равshan.

Динимиз ҳалол билан ҳаром ўртасини ажратишни фарз қилган.

دَعَ بِقُرْبَى رَفِيلْ حَلَالَ بِلَطْ «لَاقْ، مَلْسُونْ هَيْلَعْ لَلَّا إِلَصْ يَبْنَلَانْ أَهْلَلَانْ دَعَ نَعْ
« قُرْبَى رَفِيلْ »

Абдуллоҳ ибн Масъуд р.а.дан: Пайғамбар с.а.в.: "ҳалолни талаб қилиш фарздан кейинги фарз", дедилар. Яъни, илм олишдан кейинги фарз ҳалолдан талаб қилишдир. Бошқа бир ҳадисда шундай дейилган:

نَمُؤْمِنُ لَكَ لَعْنَةً قُرْبَى رَفِيلْ حَلَالَ بِلَطْ

Ҳалолни талаб қилиш ҳар бир мўмин учун фарздир.

Қуръони каримда эса:

أَبْيَطْ طَلَالَ حَضْرَمْ لَلَّا يَفْأَمْ مَوْلُكُ سَانَلَانْ أَهْلَانْ

Яъни, "Эй одамлар! Ер юзидағи нарсалардан ҳалол-покларини енглар". Бақара-168 дейилган.

امم اولك سانلا اهيأ اي) ملس و هيلىع هىللا ىلص هىللا لوسر دنع ئيآللا ھذه تىلىت نأ هىللا عدا هىللا لوسراي لاقف صاقو يبأ نب دعس ماقف (ابي طالالح ضرالا يف بطاً دعس اي ملس و هيلىع هىللا ىلص يىبنلا هىللا لاقف ۋەعدىلا باجتسىم يىنلىعجي ۋەمقللا فەذقىل دېعلە نإ ھەدىب دەرمە سەفن يىذلار ۋەعدىلا باجتسىم نكت كەمعطەم نم ھە محل تېبن دېع اميأو اموي نىيەبرأ لەمع ھەنم لېقىتى ام ھەفوج يىف مارحلا ھەب ىلىلوا رانلادىف اپرلار او تەحسىللا

Яъни, ушбу оят: "Эй одамлар! Ер юзىدаги нарсалардан ҳалол-پوكларини енглар" Расулууллох с.а.в. ҳузурларида тиловат қилинگانда, Саъд ибн Абу Вақъос ر.ا. үرىنلارидан туриب: "Ё Расуلالлох, Аллохغا мени дуосى ijhabat bouluvchi (бандалардан) қилиشىنى دuo қилинگ", дедى. Пайғامбар с.а.в. унга: Эй Саъд, луқмангنى покла, дуосى ijhabat bouluvchilaridan boulasan, mенинг жоним унинг қўлида boulgan zotga қасамки, албатта банда қорнига ҳаром луқма ташласа, унинг қирқ кунлик амали қабул қилинмайди ва қайси банданинг гўшти (яъни танаси) ҳаром ва рибодан ўсса, унга дўзах ҳақлидир, дедилар.

Ибодатимиз ва дуоларимизнинг қабул бўлиши истеъмол қилаётган таомимизга боғлиқдир. Ҳаром истеъмол қилувчи ароқхўр ва гиёхвандларнинг қирқ кунлик ибодат ва дуолари қабул boulmай турар экан. Бу нақадар катта мусибат. Аслида мўминнинг бир кунлик, бир лаҳзалик ибодатининг қабул boulmasliginining ўзи катта мусибатдир.

Чунки Аллох таоло пок нарса истеъмол қилишни амал қилишга буюришдан олдин келтирган:

51: نونمۇم لەچلەاص او لمۇع او تابي طلەنم° اولُك

Яъни, "Пок нарсалардан енглар ва солиҳ амаллар қилинглар"

Ушбу оятда солиҳ амал қилишдан олдин ейдиган луқмамизнинг пок бўлишига буюриляпмиз.

Ер юзида ейиладиган нарсаларнинг бир нави наботат яъни, ўсимлик ҳисобланади. Булардан инсоннинг соғлиги ва ақлига зарар берадигани ҳалол саналмайди.

Наркота, наша, хамр ва гиёхвандликка ўхشاش ақлни кетказадигانлар ва захар каби ҳаётни кетказадигانлар динимизда ҳаром саналади.

Қуръони каримда бу ҳақида шундай дейилган;

Яъни: "...Ўз қўлларингиз билан ўзларингизни ҳалокатга ташламангиз!..".
Бошқа бир оятда эса:

(29) /ءاسنلا ڦروس) ۽ ميحر ۾ ڪب ناڪ ڦللا نا ۾ ڦڪس فن آول تقوٽ آل و...)

Яъни: "...ўзларингизни (бир-бирингизни ноҳақ) ўлдирмангиз! Албатта, Аллоҳ сизларга раҳм-шафқатлидир".

Гиёхвандлик Аллоҳ таоло инсонга ато этган жон, жисм ва ақл неъматларининг заволига сабаб бўляпти.

Шунга қарамай бу нарсалар күпайса күпайяпти, лекин камаймаяпти. Эркагу аёл, ёшу қари, студенту мактаб болалари орасида ҳам топиляпти.

Бунинг сабаби Аллоҳ ва Унинг Расулиниңг амрига юрмаслик, қиёмат ва охиратда сўроқ-савол қилинишдан қўрқмасликдандир.

Шунинг учун бу "аср вабоси" муаммосини барча давлатлар бирлашиб ҳам ҳал қилишга эриша олмаяпти....

Бу нарса жамиятгаnihоятда катта зарар келтиряпти. Жумладан:

Иқтисодий заарлар. Ҳисобсиз молу-мулки ва ақлу заковатини кайфу сафога сарфляяпти. Бу исроф ҳисобланади. Оилани хароб қиласы. Фақирликни келтириб чиқаради. Улар жамиятга манфаат келтириш ўрнига ишламасдан зарар келтиради. Ривожланишдан ортда қолади. Турли сонсаноқсиз..... касалликларга дучор бўлади. Ўзларидан ногирон зурриётларни дунёга келтириб, жамиятга ташвиш ва оғир юк бўлади. Ёшлайн ногирон бўлиб қолади ёки ҳаётдан кўз юмади. Энг даҳшатлиси бу азоблардан шу дунёнинг ўзида қутилмай, балки Аллоҳнинг ҳузурига кабира гуноҳ билан рўбарў бўлади.

Мазкур заарларни ҳисобга олиб шариатимиз бу "оқ захар" деб номланган нарсаны ижмөй билан ҳаром деган ва гунохи кабиралардан санаган.

Бу билан тижорат қиладиганлар инсоннинг жони билан тижорат қилувчилар ҳисобланади.

Демак улар қилаётган тижорат бошқа инсонларнинг ўлимига сабаб бўлиб, гўёки ана шу сабабдан ҳаётдан кўз юмганларга нисбатан улар қотил хисобланади.

Биз одам савдоси ҳақида жуда күп гапирамиз. Одам савдоси билан шуғулланувчилар одамларнинг жасадини тирклайин сотишса, гиёхванд

моддалар билан тижорат қилувчилар одамларнинг жонини сотишяпти, бу иккиси ҳам ўта катта гуноҳ саналади.

Гиёхванд моддалар билан шуғулланувчилар ўзларининг бу қилмишларига қарши чиқувчиларни йўқ қилишга молларини сарфлаб бўлсалар ҳам тайёрдилар.

Шунинг учун шариатимиз уларнинг ушбу қилмишлари яъни, ер юзида фасод қилаётганликлари сабабли уларни қуидаги оятнинг таҳтига дохил қиласди:

وَأُولَّتَقْيِ نَأْدَاسَفِصْرَمْلَا يَفَنْوَعْسَيَ وَهَلُوسَرَوَهَلَلَنَوْبَرَأَحْيَ نَيَذَلَأَرَجَأَمَّنِ
يَفُيْزَخَمُهَلَكَلَذَصْرَمْلَنَمَأَوْفَنُيَ وَأَفَالَخَنَمُهُلُجَرَأَوْمِيَذِيْعَطَقْتَ وَأَوْبَلَصُرِ
مِيْطَعْبَأَدَعَهَلَأَلَيَفُمُهَلَوَأَيْنُدَلَأ

Яъни, "Аллоҳга ва Унинг Пайғамбарига қарши уруш қилувчилар, ер юзида фасод қилувчиларнинг жазоси, албатта, ўлдирилмоқлари ёки осилмоқлари ёхуд қўл-оёқлари қарама-қарши томондан кесилмоғи ёки ер юзида сургун қилинмоқларидир. Бу (нарса) уларга бу дунёда ор бўлур. Охиратда эса, уларга улкан азоб бор". Мойда-33

Демак улар бу хорлиқдан дунёда ҳам, охиратда ҳам қутила олмас эканлар. Демак бу билан касб қилишлик ҳаром, унинг таъсирида қилинган ибодатлар мақбул бўлмас, унинг фойдасидан савоб умид қилиб садақа қилиб бўлмайди ва унинг топган пуллари хайрли ишларга сарфлашга ярамайди.

Улар ўзларича гўёки садақа қилиб турса топган моллари пок бўлади, деб ўзларини алдашади.

رَهْطَ نَمَكَ نَاكَةَعَاطِ يَفَ مَارَحَلَا نَمَ قَفَنَأَ نَمَ : نَعَ هَلَلَا يَضَرِ يَرُوثَلَا نَايَفَسَ لَاقَ
إِهْرَفَكَيَ إِلَ بَنَذَلَأَوَ ، ءَامَلَا إِلَهَرَطَيَ إِلَ سَجَنَلَا بَوَثَلَأَوَ ، لَوَبَلَابَ سَجَنَلَا بَوَثَلَا
لَالَّحَلَأَ

Яъни, Суфён Саврий р.а. айтадилар: Ким Аллоҳнинг тоатига ҳаром нарсани инфоқ қилса, гўёки нажас теккан кийимни бавл билан поклабди. Нажосат теккан кийим сув билан поклангани каби гуноҳлар ҳам ҳалол нарса билан покланади.

Аллоҳ таоло бундай ақлни олувчи иллатларни шайтоннинг амалидан деб мўмин бандаларини ундан қайтарган:

نـ آطـ يـ شـ لـ إـ لـ مـ عـ نـ مـ سـ جـ رـ مـ الـ زـ الـ أـ وـ بـ اـ صـ نـ الـ أـ وـ رـ سـ يـ مـ لـ أـ وـ رـ مـ حـ لـ اـ آمـ نـ إـ اـ وـ نـ مـ آـ نـ يـ دـ لـ اـ آـ هـ يـ أـ يـ ـ وـ آـ دـ غـ لـ أـ مـ كـ نـ يـ بـ عـ قـ وـ يـ نـ آـ نـ آـ طـ يـ شـ لـ أـ دـ يـ رـ يـ آـ مـ نـ إـ (90)ـ نـ وـ حـ لـ فـ تـ مـ كـ لـ عـ لـ مـ وـ بـ نـ تـ حـ آـ فـ مـ تـ نـ الـ هـ فـ ةـ الـ لـ صـ لـ نـ عـ وـ ئـ لـ لـ اـ رـ كـ دـ نـ عـ مـ كـ دـ صـ يـ وـ رـ سـ يـ مـ لـ أـ وـ رـ مـ حـ لـ اـ يـ فـ ءـ اـ صـ عـ بـ لـ أـ وـ (91)ـ نـ وـ هـ تـ نـ مـ

Яъни, "Эй иймон келтирганлар! Албатта, хамр, қимор, бутлар ва (фол очадиган) чўплар ифлосдир. Шайтоннинг ишидир. Бас, ундан четда бўлинг. Шоядки, нажот топсангиз. Албатта, шайтон хамр ва қимор туфайли ораларингизга адоват ва ёмон кўришликни солишни ҳамда сизларни Аллоҳнинг зикридан ва намоздан тўсишни хоҳлайди. Энди тўхтарсизлар?!"
Моида 90-91

Мазкур оятлар

Яъни, Ибн Аббос р.а.дан ривоят қилинади: Расулуллоҳ с.а.в. дедилар: "Хамр (ароқ)га берилган агар ўлса, Аллоҳга бутга сиғинувчи каби йўлиқади".

Оятда хамрни "рижс" яъни, ифлослик, қабоҳат деб келтиради.

Бу билан кифояланмасдан, шайтоннинг ишидир дейилди. Шайтоннинг иши фахш ва мункар иш эканини яхши биламиз.

21: زونلار، کنملار، آش، حفلات، رُمأي، ناطیشلار، تاؤٹخۇتىي زەممە

Яъни, "Ким шайтоннинг изидан эргашса, бас, албатта, у фоҳиша ва мункарга буюради"

Давомида эса, Бас, ундан четда бўлинг, бошқа тарафда туринг дейилди. Яъни, ҳаром бўлди леб кўя қолмади.

Сүнгра, булардан сақланиш нажот эканлигини айтиб, "Шоядки, нажот төпсанғиз" деди.

Баъзидар поридик учун инамиз деб ўздарини алдаб хотиржам бўдишади

لِمَنْعِلٍ مُّهَاجِرٍ فَرَأَى مَحْرَأً | مَنْعِلٌ قَبْلَهُ سَنَانٌ | لِمَنْعِلٍ مُّهَاجِرٍ

مُلْسُمَ وَدِمْحَأْوَرٌ . «إِنَّكَ لَوْأَوَدَلَلْ أَعْنَصَ أَمْنًا إِلَّا قَفَ حَصَّرْتَ لَأَوْدَادَ بُأْوَرْ حَصَّرْتَ لَأَوْدَادَ بُأْوَرْ

Воил ибн Хужр р.а.дан ривоят қилинади: Торик ибн Сувайд ал-Жуъфий Набий с.а.в.дан хамр ҳақида сўради. (Пайғамбар с.а.в.) уни ундан (яъни, хамрдан) қайтарди. Шунда у: "Мен уни даво учун қиласман", деди. (Пайғамбар с.а.в.): "У даво эмас, лекин у дарддир, дедилар".

Баъзи ҳолатларда дўхтирлар "бу соғлигинга заардир" деса, қайтилади-ю, шариат қайтарган дейилса эътибор қилинмайди. Тиббиёт бу нарсаларнинг ҳамма заарларини ҳали тўлиқ билмайди. Шариат буюрдими, қилайлик. Шариат қайтардими қайтайлик. Ҳикматини билмасак Аллоҳ таолога ҳавола қилиб қўяйлик.

Чунки бугун бунинг заарлари исбот талаб қилмайдиган ҳақиқат бўлиб турибди. Турли бедаво касалликларга чалиниш, ишсизлик, ногирон фарзандларнинг дунёга келиши, оилаларнинг бузилиши, фарзандларнинг сарсон-саргардон бўлиши, нафсга қул бўлиш, иродасизлик, ўлим, турли ўғрилик ва одам ўлдириш каби жиноятлар, автоҳалокатига учрашлар содир бўляпти. Ўзларининг бу нотўғри мақсадлари йўлида гиёҳвандлик моддасини юртига олиб кириб юртга хиёнат қиласпти. Юртнинг келажаги бўлган ёшларнинг онгини заҳарлаб, бошқа давлатларга қарам бўлишга ёрдам беришяпти.

Мақсадимиз ҳар томонлама комил, соғлом, олийжаноб, юксак тафаккур ва маънавиятли, ижтимоий фаол намунали жамият барпо этишdir.

Тарихдан маълумки, бир давлат бошқа давлатни ўзига қарам қилиш учун аввало ўша юртнинг ёшларини онгу-идроқи ва ақли-заковатини сусайтириш пайига тушади. Буларнинг энг кучлиси гиёҳвандлик ва ароқхўрликдир.

Мусулмонлар кечиримли, ғазабни ютувчи бўлади деймиз. Лекин ҳар бир шахс ўзининг ҳақида кечиримли бўлиши мумкин. Аммо динимизга, Ватанга, юртимизга, халқимизга, мусулмонларга, Аллоҳга ва Расулига қилинган бундай ноҳақлик ва хиёнатлар кечирилмайди, уларга ғазаб қилинади.

Бундай мункар ишлар содир бўлаётганидан хабардор бўлганлар бунинг олдини олишлари, керакли органларга зудлик билан хабар беришлари лозим.

Пайғамбаримиз с.а.в. шундай деганлар:

أَرْنَمْ لُوقَيْ ، مَلْسَوْهْ لِعْلَلْ لِصَلَلْ لِسَرْتْ عَمَسْ : يَرْدْخَلِ دِيَعَسْ وُبَأْلَاقَ

عَطْسَيْ مَلْ نِإِفْ لَعْفَيْلَفْ وَدَيْبُ هَرِيَغُيْ نَأْعَطْتَسْ لِنِإِفْ أَرْكُنْمُ كُنْم
نَأْمِي إِلْأَفْ غَصَّأْ كَلْدَوْ وَبْلَقَبَفْ عَطْسَيْ مَلْ نِإِفْ وَنَأْسَلَبَفْ

Абу Саид ал Худрий р.а. айтадилар: "Мен Расулуллоҳ с.а.в.ни: "сизлардан ким бир мункар ишни кўрса, қўли билан ўзгантиришга қодир бўлса қилсин, agar қодир бўлмаса, тили билан (ўзгартирсинг), agar қодир бўлмаса, қалби билан (шу ишни ёмон кўрсинг) ва бу иймоннинг заифидир", деб айтаётганини эшитдим", деди.

Демак уммат, жамият учун зарар бўладиган бундай ишларни олдини олишда, унга қарши курашишда ҳамма, катта-ю, кичик, эркагу-аёл, ёшуқари, амалдору-оддий ишчи, ўқитувчию-ўқувчи, хуллас ҳамма, айниқса биз мусулмонлар биринчи сафда бўлишимиз керак.

Сидиқметов Құдратуллоҳ
Күкалдош мадрасаси мударриси